Inspreken kernsessie Klimaatlandschap 5 juni 2025

Goedemiddag, mijn naam is Hilbrand Wijbenga.

Sinds elf jaar ben ik voorzitter van de lokale energiecoöperatie en sinds 2021 ook van de Bildtse Energiecoöperatie, die alle energiecoöperaties in de oude gemeente Het Bildt samenbrengt.

In die jaren heb ik me, samen met veel andere inwoners, ingezet voor een duurzame toekomst én de leefbaarheid van onze regio. Want een toekomstbestendige energievoorziening is onlosmakelijk verbonden met een aantrekkelijk en sociaal platteland.

Persoonlijk gaat mij het principe van lokaal eigendom heel erg aan het hart. Ik vind het ontzettend belangrijk dat inwoners niet alleen mogen meepraten, maar ook echt de kans krijgen om te kunnen meebeslissen over wat er in hun omgeving gebeurt. Iedereen moet kunnen meedoen én meeprofiteren, zodat de voordelen van de energietransitie eerlijk worden verdeeld en het draagvlak breed blijft.

De uitvoering van de ambities van de gemeente om klimaatneutraal te worden, vraagt bovendien om moeilijke keuzes. Juist daarom is het zo belangrijk dat we deze keuzes gezamenlijk maken, in openheid en met betrokkenheid van iedereen in onze gemeenschap. Alleen samen, met én door onze eigen inwoners en lokale partijen, kunnen we zorgen voor draagvlak, begrip en een eerlijke verdeling van lusten en lasten – en zo het verschil maken voor de toekomst van Waadhoeke.

Naast mijn inzet voor de lokale en Bildtse energiecoöperatie ben ik de afgelopen maanden nauw betrokken geweest bij de oprichting van de SWEC: de Samenwerkende Waadhoeker Energiecoöperaties. Vandaag spreek ik hier niet alleen namens mijzelf, maar ook nadrukkelijk namens het bestuur en leden van de SWEC, waarvan ik voorzitter mag zijn.

De SWEC is in februari van dit jaar opgericht met als doel om als energiecoöperaties binnen Waadhoeke gezamenlijk grote energievraagstukken op te pakken. Het werkgebied van deze lokale energiecoöperaties beslaat op dit moment bijna 50% van de gemeente. Zij zijn in hun eigen dorpen en gebieden sterk geworteld, kennen de mensen en weten wat er speelt. Door onze samenwerking binnen de SWEC zijn we niet alleen lokaal krachtig, maar staan we ook gemeente breed sterk en kunnen we samen grotere uitdagingen aan. Op deze manier brengen we het initiatief bij de burger, bundelen we onze kennis, ervaringen en netwerken en versterken we onze positie als partner voor de energietransitie in heel Waadhoeke.

Op dit moment werken er al zeven energiecoöperaties samen binnen de SWEC:

- Marsumer Enerzjy Koöperaasje
- Fryske Flinter (Klooster-Lidlum, Oosterbierum, Pietersbierum en Sexbierum)
- Enerzjy Koöperaasje Duorsum Berltsum-Wier
- Boksum Energie(k)
- Energie Coöperatie Spannum
- Energie Coöperatie Dronryp
- Bildtse Energie Coöperatie

Met de SWEC richten wij ons op dit moment vooral op deelgebied 2 van het klimaatlandschap. Tegelijkertijd kijken wij als lokale partner nadrukkelijk ook naar het geheel. Wij vinden het belangrijk om niet alleen in ons eigen deelgebied mee te denken en te werken, maar om – vanuit onze gezamenlijke verantwoordelijkheid – een bijdrage te leveren aan de bredere energievraagstukken en de duurzame ontwikkeling van heel Waadhoeke.

Samen vormen we een krachtige, lokale beweging die in staat is om grotere projecten te realiseren, gezamenlijke uitdagingen aan te pakken en de stem van bewoners in het energielandschap te versterken. Door deze samenwerking kunnen we als coöperaties meer betekenen voor onze dorpen en regio: zowel in het realiseren van duurzame projecten als in het behouden van eigenaarschap en opbrengsten binnen onze eigen gemeenschap.

Het is goed om te benoemen dat huishoudens of personen geen direct lid kunnen worden van de SWEC. Lidmaatschap van de SWEC is alleen mogelijk via bijvoorbeeld bewonersinitiatieven, zoals een coöperatie of een vereniging. Mocht zich een nieuw initiatief melden dat bij wil dragen aan onze gezamenlijke missie, dan zal de SWEC zich actief inzetten om het lidmaatschap mogelijk te maken en deze nieuwe partner welkom te heten. Op die manier blijven we een beweging van en voor de lokale gemeenschap.

Afgelopen maanden hebben we samen met de gemeente stappen gezet. Ik vind het mooi dat we elkaar zien als serieuze, deskundige en betrokken partners bij de uitvoering van het energie- en klimaatbeleid in Waadhoeke en zijn gekomen tot intentieovereenkomsten voor samenwerking in het vervolg van het klimaatlandschap. Samen kunnen we zorgen voor een eerlijke, gedragen en succesvolle energietransitie. We kijken uit naar het vervolg van samenwerken en adviseren de raad in te stemmen naar de volgende fase klimaatlandschap.